

1. Увод

Још од 8. века, тачније од времена када је ел-Халил Ахмад успоставио правила у поезији и тако се касније развила наука о метрици у арапској књижевности, па све до краја 18. века арапски песници су се стриктно придржавали правила метрике устаљеним у арапској поезији. Декаденција која је захватила арапски свет, понајвише у време владавине турског царства на арапском истоку (16.-18. век), се такође осетила и на поезији. Наиме, о садржају се није водило рачуна, а песме су биле далеко од реалног и стил је био компликован, што је одговарало тадашњем укусу песника и читаоца. У првој половини 19. века Арапи се отвореније окрећу према западу, арапска мисао почиње да прихвата све позитивно из књижевности западних народа. Али тек се у другој половини 19. века радикалније осећала промена у схватањима песника. Они уводе новине у садржај и строфе, али се и даље придржавају традиционалних метричких закона и монориме. Почетком 20. века се појављују два основна правца у књижевности: романтизам и симболизам. Ширењу романтизма је допринула сиро-америчка школа емиграната који су писали на тлу Америке — северне и јужне, на арапском и на енглеском језику.

2

Први озбиљнији покушај да се напише песма базирана на метрици а не на прозном жанру је начинио песник Ахмед Зеки Абу Шади (1892-1955). Он је експериментисао са песничким формама и био дубоко инспирисан енглеском литературом. До појаве и ширења покрета слободног стиха и коначно ослобађања од правила традиционалне метрике је дошло када је либански часопис „ел-Урубах“ التيورعلاء децембра 1947. године објавио једну песму ирачке песникиње Назик ел-Мелаика поводом епидемије колере која се била појавила у Египту, написану у слободном стиху. Истог месеца је објављена песма „Да ли то беше љубав?“ أبجد نأ له од ирачког песника Бадр Шакир ас-Сајаб, која је такође била написана у слободном стиху. Водила се полемика око тога ко је написао прву песму у слободном стиху. Оба песника, ел-Мелаика и ас-Сајаб тврдили су свако за себе да су то били они. Водиле су се расправе око тога питања у којој су учествовали многи песници, што је мало тужно с обзиром на све претходне храбре покушаје да се ослободи песничка форма.

3

2. Настанак покрета слободног стиха

Као што сам горе споменуо, Ахмед Зеки Абу Шади је начинио први озбиљнији подухват у увођењу слободног стиха у арапској књижевности тако што је написао песму под називом „Уметник“, и то 1926. године. Песма је шокирала читаоце из два разлога, јер их је Абу Шади замолио да читају редове не одвојене као у касиди, и зато што ју је написао у више метра, комбинујући их према осећањима која изражава. Читаоцима није био јасан разлог коришћења овакве технике писања, а Абу Шади није могао да одбрани овакву технику, па је одустао од даљег експериментисања са слободним стихом, али је наставио да брани слободни стих у драмској поезији. Тек када је, децембра 1947. године, либански часопис „ел-Уруба“ објавио песму „Колера“ الريواء, написану у слободном стиху од ирачке песникиње Назик ел-Мелаике, шира публика се упознала са тим стилем писања. Истог месеца објављене су у Каиру и Багдаду још две песме написане истим стилем, „Дан и ноћ“ од Египћанина Бишр Фариса и „Да ли то беше љубав?“ أبجد نأ له од Ирачанина Бадр Шакир ас-Сајаба. Одмах су се појавили приговори и негодовања од стране еминентних арапских критичара и књижевника. Од мишљења да је оваква поезија изгубила музикалност па све до става да се њома може свако бавити јер је ослобођена свих правила метрике и риме.

----- **OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE PREUZETI NA SAJTU.** -----

www.maturskiradovi.net

MOŽETE NAS KONTAKTIRATI NA E-MAIL: maturskiradovi.net@gmail.com